

Opgave 7 – Leefomgeving: Stedelijke ontwikkelingen in Haarlem

---

Bestudeer de bronnen 1 en 2 uit het bronnenboekje die bij deze opgave horen.

Haarlem is een primair regionaal centrum. Het verzorgingsgebied van Haarlem is wat betreft oppervlakte één van de kleinste van Nederland. (zie atlaskaart 56C).

2p **26**

Geef

- de oorzaak waardoor het verzorgingsgebied van Haarlem klein is;
- twee voorbeelden van voorzieningen die in een primair centrum vaak wel, maar in andere centra meestal niet aanwezig zijn.

Gebruik bron 1.

In bron 1 is een onderverdeling gemaakt in drie periodes: a, b en c. Hieronder staan negen ontwikkelingen die tussen 1870 en nu in Haarlem hebben plaatsgevonden of nog steeds plaatsvinden. Van deze ontwikkelingen horen er bij elke periode drie.

- de bouw van stationsbuurten
- gentrification
- industrialisatie
- de ontwikkeling tot een creatieve stad
- re-urbanisatie
- de sterke toename van de ruimtelijke segregatie
- suburbanisatie
- urbanisatie
- verpaupering/verloedering in de negentiende-eeuwse wijken

4p **27**

Noteer de letters a, b en c uit bron 1 op je antwoordblad.

Schrijf achter elke letter de drie ontwikkelingen die kenmerkend waren voor deze periode.

Gebruik bron 2.

De Raaks heeft in de loop van de tijd drie verschillende bestemmingen gehad. Deze bestemmingen waren kenmerkend voor de betreffende periodes.

3p **28**

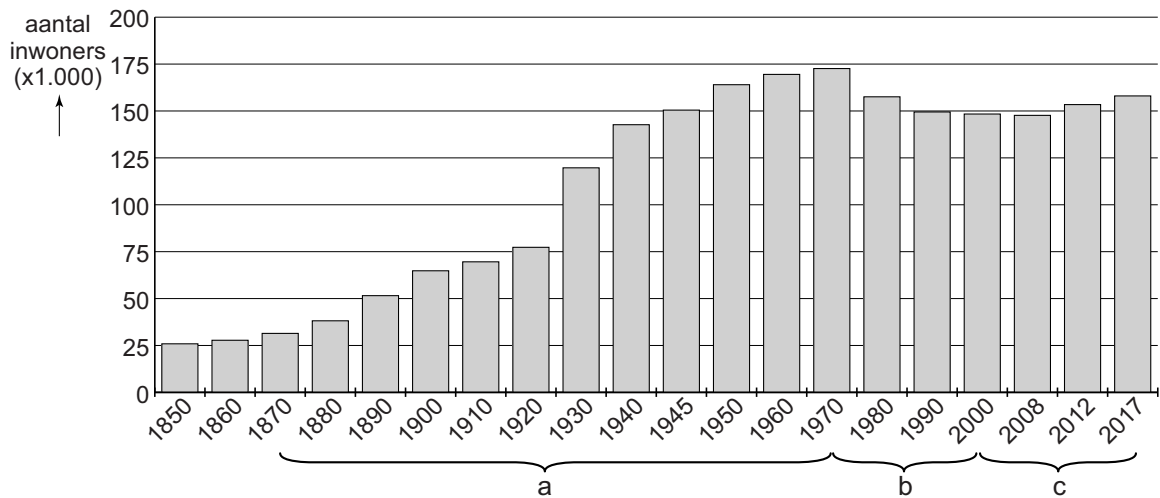
Noteer de drie bestemmingen op je antwoordblad.

Geef voor elke bestemming aan waarom deze kenmerkend was voor de betreffende periode.

Opgave 7 – Leefomgeving: Stedelijke ontwikkelingen in Haarlem

bron 1

Het aantal inwoners van Haarlem (1850-2017)

bron 2

De Raaks in Haarlem

De Raaks is een straat aan de rand van het historische centrum van Haarlem. De veranderingen die hier in de loop van de tijd hebben plaatsgevonden zijn karakteristiek voor dergelijke locaties in Nederlandse steden.

De Raaks heeft sinds 1870 drie verschillende bestemmingen gehad. Deze bestemmingen waren kenmerkend voor de betreffende periodes.

In de tweede helft van de negentiende eeuw stond er een fabriek. In de jaren zeventig van de twintigste eeuw stond er een bovengrondse betonnen parkeergarage. Deze ontsierde de buurt, maar was nodig om de auto's van mensen die in toenemende mate buiten de stad woonden te stallen.

Tegenwoordig heeft de Raaks een gevarieerd aanbod van luxe nieuwbouwappartementen, winkels en horecavoorzieningen (waaronder een bioscoop en een oude kerk waar nu een biercafé is gevestigd). De oude bovengrondse parkeergarage is vervangen door een ondergrondse parkeergarage.

Bronvermelding

Een opsomming van de in dit examen gebruikte bronnen, zoals teksten en afbeeldingen, is te vinden in het bij dit examen behorende correctievoorschrift, dat na afloop van het examen wordt gepubliceerd.